

Det kan du lære i denne Internetskole

1234 Hvad skal du bruge af udstyr og programmer for at komme på internettet? Hvilken udbyder og hvilken betalingsform skal du vælge? Hvordan ser Internet Explorer ud? Hvordan finindstiller du din browser, for eksempel med angivelse af sikkerhedsniveau og valg af den side, der skal være startside?

1234 Når først du er på nettet, er e-mail sikkert en af de muligheder, du kommer til at bruge mest. I andet afsnit ser vi nærmere på e-mail-programmet Outlook Express, som er standard på en Windows-computer. I skolens andet afsnit kan du fx lære at sende, modtage og organisere dine e-mails.

1234 Her vender vi tilbage til Internet Explorer og går dybere ind i, hvordan en hjemmeside er bygget op. Lær også at finde tilbage til de sider, du har besøgt inden for de seneste uger, at lave genveje til de sider, du ofte besøger, og hvordan du sletter sporene efter dig, så ikke alle kan følge din surfing på internettet.

1234 Hvordan handler man over nettet? Er sikkerheden i orden, og er det o.k. at opgive nummeret på VISA-kortet? Hvad gør du, hvis varen ikke er i orden? Hvilke varer kan det i det hele taget betale sig at købe på nettet? I fjerde og sidste del af Internetskolen går vi på indkøb i cyberspace.

Trygt i gang med nettet

Internettet er en stor og umiddelbart uoverskuelig størrelse. Men mulighederne i e-mails og internetsider med gode tilbud og information om alt mellem himmel og jord er også umådelige. Med Internetskolen kommer du sikkert ud i den gigantisk store verden, nettet – også kaldet cyberspace – tilbyder.

At internettet har bidt sig godt og grundigt fast som en del af den verden, vi lever i, kan ikke længere diskuteres.

Hvad enten man søger viden i forbindelse med en skoleopgave, mangler inspiration til det hyggelige aftensmåltid, gerne vil vide noget om valutakurser, rejsemål, nyheder inden for spil og it generelt, eller hvad det end måtte være, skal der nok stå noget om det et eller andet sted derude på nettet. Kunsten er at finde det.

Dertil kommer de voksende muligheder for at købe ind – ofte billigt – over nettet. Og ikke mindst de e-mails, som er

en epokegørende skabelse i vores muligheder for at kommunikere hurtigt og billigt med hinanden, uanset hvor i verden vi og dem, vi gerne vil i kontakt med, befinder sig.

Lige så vel som at denne internetverden kan give svar på utallige spørgsmål, lige så vel er der mange spørgsmål at tage stilling til, både når man vil på nettet for første gang, og når man senere færdes på nettet.

Hvordan kommer man overhovedet på nettet? Hvilken forbindelse skal man vælge? Hvordan finder man det, man leder efter derude? Hvordan sender og modtager man en e-mail? Og hvad med sikkerheden? Blot nogle få af de spørgsmål, Internetskolen tager fat på.

Internetabonnementer er en jungle af de store

Grundlæggende skal man vælge et internetabonnement i en stor jungle af tilbud fra de forskellige udbydere. På de følgende sider kan du se en oversigt over abonnementstyper og deres fordele og ulemper.

Og så er der typen af forbindelse. Skal det være 56k-modem, ISDN eller ADSL? Eller måske internet gennem antenestikket til kabel-tv'et?

Vi gennemgår det udstyr, du skal bruge for at komme på net-

tet – også med hensyn til at sikre dig så godt som muligt mod hackere og virus.

De nødvendige programmer gennemgår vi naturligvis også. *Internet Explorer* er det program, du bruger til at vise de forskellige hjemmesider. Vi viser, hvordan du vælger en fast startside i programmet.

Vi gennemgår også de indstillinger, som skal sikre mod hackere, virus og udenlandske firmaer, som vil overvåge din færden på nettet.

Når sikkerhedsindstillingerne er i orden, er du efter at have gennemgået første del af Internetskolen klar til at finde den første hjemmeside.

I de følgende tre skoleafsnit kan du læse, hvordan du bruger e-mail-programmet *Outlook Express*, der følger med *Internet Explorer*. Vi går dybere ind i, hvordan en hjemmeside er bygget op, og fortæller, hvordan du får mest ud af *Internet Explorer*. Og endelig ser vi på internethandel, som mange stadig viger tilbage fra, men som slet ikke behøver at være farligt – og som utvivlsomt vil være noget, vi vil se mere og mere til fremover.

Vi starter kort sagt fra bunden og tager dig i hånden på vejen ud og rundt i det, de kalder for cyberspace. □

Tidligere bragte skoler

På K-CD 5 kan du under **Komputerskolen** finde de senest afsluttede skoler, der har været bragt i bladet. Mange af de øvrige **Komputerskoler** kan købes som hæfter i **Komputerbutikken** på adressen www.komputerbutikken.dk

Komputer for alle - Microsoft Internet Explorer

Filer Rediger Vis Foretrukne Funktioner Hjælp

Tilbage Frem Stop Opdater Startside Søg

Adresse <http://www.komputer.dk>

Frem-knappen: Når du har klikket dig tilbage til tidligere sider, kan du klikke dig frem igen på **Frem**-knappen.

Tilbage-knappen: Med **Tilbage**-knappen kan du altid gå tilbage til de sider, du kom fra.

Adressefeltet: I adressefeltet skriver du en adresse på en hjemmeside. Du behøver ikke skrive **http://** foran adressen, men kan nøjes med at skrive eksempelvis www.komputer.dk for at komme ind på *Komputer for alle*s hjemmeside. Når du klikker dig rundt på nettet, åbner Internet Explorer hele tiden nye sider op i browseren eller i et nyt vindue.

Startside-knappen: Knappen **Startside** åbner den side, Internet Explorer starter med.

Opdater-knappen: Hvis en hjemmesides indhold ændrer sig, mens du har Internet Explorer åben, kan du ikke se ændringerne, før du klikker på **Opdater**-knappen. Hvis du eksempelvis kigger på en hjemmeside over aktiekurser, kan du bruge **Opdater** til at få en opdateret side med de nyeste aktiekurser frem på siden.

Stop-knappen: Hvis du ikke vil vente på, at en langsom side hentes, kan du stoppe indlæsningen på **Stop**-knappen.

Søg-knappen: **Søg** åbner et vindue, hvor du kan skrive et ord, du vil søge efter på nettet.

Oversigt: **Oversigt** åbner et vindue, hvor du kan finde alle de sider, du har besøgt inden for de sidste tre uger.

Det første kig på Internet Explorer

Når du surfer på nettet, bruger du normalt browserprogrammet *Internet Explorer*, som følger med Windows. Her kan du se, hvilke knapper der er vigtigst, når du vil rundt på nettet. Selve installationen af

modem eller router og indstilling af din computer er forskellig, alt efter hvilken internetudbyder du har valgt. Du skal derfor bruge internetudbydere ns installations-cd eller følge den vejledning, der ellers fulgte med dit internetabonne-

ment, så du kan koble dig på internettet, inden du går videre med at finindstille din browser.

Du starter *Internet Explorer* ved at dobbeltklikke på ikonet på skrivebordet eller en enkelt gang på den lille udgave af det samme ikon på proceslinjen

nederst på skærmen ved siden af menuen **Start**.

Hvordan de enkelte elementer på internetsiden fungerer, som fx links, thumbnails, reklamebannere og undermenuer, kommer vi ind på senere i skolen.

De forskellige abonnementer

Det er ikke lige let at overskue, hvilket internetabonnement du skal vælge. Der findes i dag mange abonnementer, som varierer i både pris, kvalitet og service.

I skemaet herunder kan du læse lidt om de overordnede typer og de fordele og ulemper, de hver især har. Da priserne for internetabonnementer konstant ænd-

rer sig i den evige prisrig mellem udbydere af abonnementer, er der ikke nævnt priser i skemaet. Men du kan se i IT- og Telestyrelsens Teleprisguide for at få et overblik over de aktuelle priser.

Har du adgang til internettet fra en anden computer end den, du overvejer at købe abonnement til, finder du prisguiden

på adressen www.teleprisguide.dk. Har du ikke mulighed for at gå på nettet, kan du få hjælp i Prispjecen, som den kaldes. Prispjecen udsendes hvert kvartal fra Telestyrelsen til landets biblioteker.

Hvilket abonnement du skal vælge, afhænger i høj grad af, hvor megen tid du regner med at bruge på nettet.

	Opkobling	Abonnement	Takst for forbrug	Fordele	Ulemper
Modem uden månedsbetaling.	Ringer op via enten et ISDN-modem eller et analogt modem.	Nej	Ja	Billigt med lavt forbrug.	Langsomt med analogt modem. Kan typisk kun bruges fra ét telefonnummer og ikke med mobiltelefon.
Modem med månedsbetaling.	Ringer op via enten et ISDN-modem eller et analogt modem.	Ja	Ja	Kan bruges fra flere telefonnumre og fra mobiltelefoner. Flere rabatordninger og servicier end uden månedsbetaling.	Langsomt med analogt modem. Dyrt i perioder med lavt forbrug.
Modem med månedsbetaling og fast antal minutter.	Ringer op via enten et ISDN-modem eller et analogt modem.	Ja	Nej, medmindre du overskrider det aftalte forbrug.	Du ved, hvad det koster hver måned.	Ikke alle selskaber overfører ubrugte minutter til måneden efter.
ADSL eller kabel med ubegrænset forbrug.	Ringer op med et ADSL- eller kabelmodem. Altid på nettet med en router.	Ja	Nej	Du ved, hvad det koster hver måned.	Dyrt i perioder med lavt forbrug.
ADSL eller kabel med skiftende forbrug 1.	Ringer op med et ADSL- eller kabelmodem. Altid på nettet med en router.	Nej	Ja, op til et vist beløb, hvorefter man kan surfe frit.	Du ved, hvad det koster hver måned.	Dyrt i perioder med lavt forbrug.
ADSL eller kabel med skiftende forbrug 2.	Ringer op med et ADSL- eller kabelmodem. Altid på nettet med en router.	Ja, jo større aftalt forbrug, jo mere rabat.	Nej, medmindre du overskrider det aftalte forbrug.	Billigere i perioder med højt forbrug.	Dyrt i perioder med lavt forbrug.
ADSL med skiftende hastighed.	Ringer op med et ADSL- eller kabelmodem. Altid på nettet med en router.	Ja	Nej	Hastigheden stiger i bestemte tidsrum, fx i weekenden.	Dyrt, hvis muligheden for ekstra hastighed ikke benyttes.
Køb ekstra hastighed som tillæg.	Ringer op med et ADSL- eller kabelmodem. Altid på nettet med en router.	Ja	Nej	Du betaler kun for en høj hastighed, når du skal bruge den.	(ingen ulemper)

Beskyt dig

Når din computer er tilsluttet nettet konstant, er der fare for uønskede gæster og virus. For at undgå dette kan du installere en firewall og et virusprogram.

Firewall: En firewall (brandmur) lukker, som navnet antyder, af for, at udefrakommende kan installere ting på din computer. Firewallen kan enten være en ekstern boks, som sættes ind mellem en ADSL-router og din pc, eller det kan være et program, som holder øje med, hvad der sendes ind og ud af den. Sidstnævnte vil ofte være en fin sikkerhed for private, og på *K-CD 5* finder du firewall-programmet *Tiny Personal Firewall*, der giver god sikkerhed for, at du ikke får uønsket besøg på din harddisk via internettet.

Antivirus: Et antivirusprogram indeholder oplysninger om kendte virus og kan skanne din pc og nye filer for dem. Da der kommer nye virus hver dag, skal du ofte opdatere programmet via internettet. På *K-CD 5* finder du *AVG Antivirus Free Edition*, som kan tjekke filer og mails.

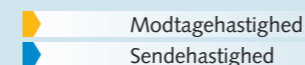
Det nødvendige udstyr

Ud over pc'en og dit internet- og e-mail-program skal der et modem eller en router til, før der kan skabes forbindelse til inter-

nettet. Afhængigt af hvor meget du bruger nettet, og hvad du bruger det til, er der forskellige løsninger at vælge imellem.

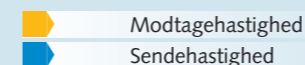
Analogt modem

Et modem bruges til at skabe forbindelse mellem din computer og internettet via telefonnettet. Fra din computer ringer modemmet op og får forbindelse til en computer hos en internetudbyder. I gamle analoge modem'er laves de digitale signaler fra din computer om til lyde, som sendes via en telefonforbindelse til et modem hos internetudbyderen. Her laves lydene igen om til digitale signaler, som kan sendes videre ud på nettet. Af samme grund er det ikke muligt at være på nettet og tale i telefon på samme linje, hvis man bruger et traditionelt modem. Med et analogt modem tager det 30-60 sekunder at koble sig på nettet.
Hastigheder: 14,4 kbit/s, 28,8 kbit/s, 56 kbit/s

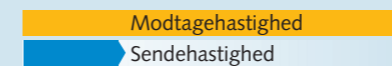
ISDN-modem:

Et ISDN-modem fungerer på samme måde, som et analogt modem med den forskel, at data ikke bliver lavet om til lyde, men i stedet sendes direkte til internetudbyderen i sin digitale form. Et ISDN-modem kræver, at du har en speciel ISDN-telefonlinje, som kan overføre data

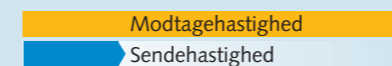
ADSL-modem

Et ADSL-modem giver mulighed for hastigheder på op til 2 Mbit/s, hvilket er 15 gange hurtigere end ISDN med 128 kbit/s. Et ADSL-modem tilsluttes typisk computerens USB-stik og skal ligesom andre modem'er ringe til internetudbyderens computere, hvilket dog tager under et sekund. Et ADSL-modem har sin helt

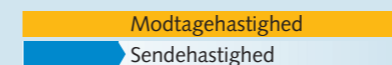
ADSL-router

Hvis flere computere skal på nettet samtidig, skal du bruge en ADSL-router. En router er en lille boks, der skaber en fast forbindelse til internettet. Det betyder, at du ikke længere behøver at ringe op, men simpelt hen er på nettet, så snart du har tændt for din computer. Din telefonlinje bliver heller ikke påvirket af, at du tilslutter en

Kabelmodem

Hvis du har kabel-tv, og din tv-udbyder har udbygget kabelnettet til data, kan du koble dig på internettet via antennestikket. Til det formål skal du bruge et kabelmodem, som kan sende og modtage data, uden at det påvirker dine tv-kanaler. Med et kabelmodem

Tip til internet

Hvis du har eller vælger en langsom internetforbindelse, fordi dit internetbehov ikke kræver mere end dette, er der mulighed for at skære ned på den tid, det tager, før en internetside viser sig fuldt ud på din skærm. Billeder, animationer og lyd er blandt de ting, der kan gøre ventetiden på en side lang. Men du kan selv bestemme, hvor meget af den slags du ønsker på. I menuen "Funktioner" skal du vælge "Internetindstillinger" og herefter fanen "Avanceret". Angiv, hvad du vil have slået til, under "Multimedier", et stykke ned i rullemenuen.

til internetudbyderen digitalt. Til gengæld kan der skabes to forbindelser gennem samme telefonstik på en gang. Du kan derfor både tale i telefon og være på nettet samtidig eller bruge to linjer til din netadgang. Desuden gør den digitale forbindelse, at det kun tager få sekunder at koble sig på nettet.
Hastigheder: 64 kbit/s, 128 kbit/s

egen linje eller et såkaldt splitter-filter, som gør, at du kan snakke i telefon, samtidig med at du er på nettet. Et ADSL-modem bruges til at tilslutte en enkelt computer til internettet og egner sig ikke til at lave et netværk, hvor flere computere skal på nettet gennem samme ADSL-linje.
**Hastigheder: Modtage – op til 2 Mbit/s
Sende – op til 512 kbit/s (afh. af abonnement)**

ADSL-router. En router tilsluttes computeren via et netværksstik og kræver altså, at computeren har et netværkskort installeret. En router giver også mulighed for at tilslutte flere computere til samme internetforbindelse. Dette kræver dog, at computerne er forbundet via en netværks-hub eller switch.
**Hastigheder: Modtage – op til 2 Mbit/s
Sende – op til 512 kbit/s (afh. af abonnement)**

er du altid på nettet, og din telefon er ikke blokeret, da forbindelsen slet ikke har nogen kontakt til dine telefonkabler. Hvis du vil have flere computere tilsluttet kabelforbindelsen, kræver det, at du køber en kabel-router.
**Hastigheder: Modtage – op til 2 Mbit/s
Sende – op til 512 kbit/s (afh. af abonnement)**

Før det første besøg

Inden du finder den første hjemmeside, er det en god idé at kigge lidt nærmere på indstillingerne i *Internet Explorer*. Vi star-

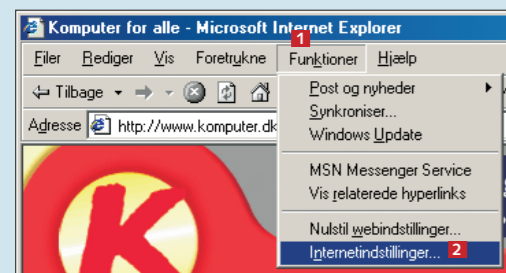
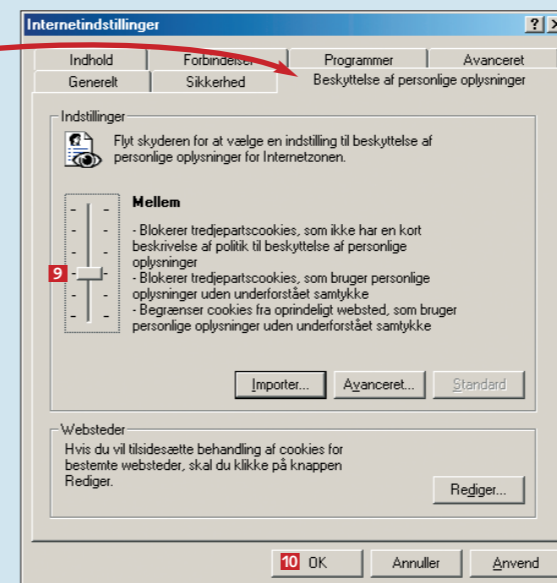
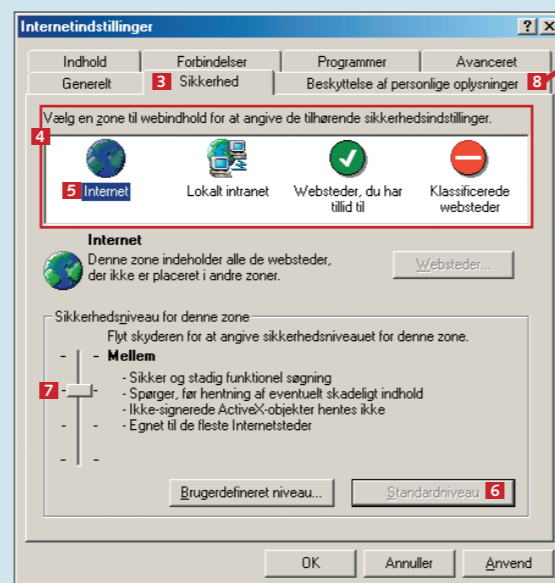
ter med at se på programmets sikkerhedsindstillinger, som har betydning for, hvor udsat din pc er for hackere, virus

med mere. Og så viser vi, hvordan du selv vælger den side, *Internet Explorer* skal starte med, når du åbner programmet.

Indstil sikkerhedsniveau

Når du surfer rundt på internettet, er din computer i forbindelse med mange forskellige computere over hele verden. Derfor er der også fare for, at nogen forsøger at få adgang til din computer, sprede virus eller registrere din færden på nettet. Derfor har *Internet Explorer* indbygget forskellige sikkerhedsniveauer, hvor du selv kan vælge, hvor sikker du vil gøre din browser. Men sikkerhed har sin pris. Og hvis du vælger den højeste sikkerhed, vil du også opleve en dårligere funktionalitet. Eksempelvis vil du skulle godkende mange af de nye sider, du klikker dig ind på, og andre sider vil slet ikke kunne vises.

Hjemmesider vil heller ikke automatisk kunne køre programmer på din computer, så du eksempelvis ikke kan bruge netbanker og spille visse typer onlinespil. Det gælder derfor om at finde en sikkerhedsindstilling, hvor du rimelig uhindret kan bruge de sider, du ønsker – men hvor *Internet Explorer* stadig advarer om indhold, der kan være skadeligt. Uanset hvilket sikkerhedsniveau du vælger, er det en god idé også at installere et antivirusprogram og eventuelt en såkaldt firewall. Du kan læse mere om virusprogram og firewall på de to foregående sider under overskriften **Beskyt dig**.

1 Vælg menuen **Funktioner** 1 og punktet **Internetindstillinger** 2.

2 Klik på fanen **Sikkerhed** 3. Øverst ser du de forskellige zoner 4, som du kan vælge sikkerhedsindstillinger for. Vælg et sikkerhedsniveau for almindelige hjemmesider ved at klikke **Internet** 5 og **Standardniveau** 6. Klik på tredje streg for at sætte sikkerhedsniveauet til **Mellem** 7. Denne indstilling betyder, at du kan benytte langt de fleste hjemmesider, men at du bliver advaret, inden en hjemmeside får lov til at installere noget på computeren. Vi anbefaler dog, at du følger med i tredje del af Internetskolen, hvor du kan se, hvordan et antivirusprogram og en firewall kan give den bedste beskyttelse. Klik på **Beskyttelse af personlige oplysninger** 8.

3 Her kan du vælge, hvor meget information hjemmesiderne skal have adgang til. Mange hjemmesider lægger nemlig såkaldte cookies på din computer. Cookies er små tekstfiler, der kan registrere din færden på nettet. Hvilke hjemmesider du besøger, hvad du indtaster i tekstfelter, hvor lang tid du bruger på en hjemmeside osv.

Vi anbefaler, at du vælger sikkerhedsindstillingen **Mellem** 9, som blokerer fremmede cookies medmindre du selv giver tilladelse. Slut af med at klikke **OK** 10.

Cookies er mere end småkager

Cookies er ikke nødvendigvis noget dårligt, da de blandt andet sørger for, at du ikke skal taste brugernavn ind, hver gang du fx logger dig ind på et internetfirmas hjemmeside for at tjekke din mail eller dit internetforbrug. Cookies gør også, at en internetradio kan huske, hvilke radiostationer du hørte sidst, så du ikke behøver indstille alt, hver gang du besøger siden.

Men der findes også firmaer, der bruger cookies til at finde ud af, hvilke sider du ofte besøger, eller forsøger at opsnappe, hvilke e-mail-adresser du opgiver på hjemmesider. Derfor skelner man mellem cookies fra oprindeligt websted og tredjepartscookies. Cookies fra oprindeligt websted betyder, at en hjemmeside kun registrerer og bruger information om din færden på selv samme side – som fx internetradioen. Tredjepartscookies betyder, at en hjemmeside registrerer eller bruger information om din færden på andre hjemmesider, fx registrerer din e-mail-adresse, når du næste gang skriver den på en hjemmeside, hvorefter du vil modtage en masse reklame-mails. Det er altså denne type cookies fra usikre hjemmesider, det er vigtigst at sikre sig imod.

Tips til internet

Hvis du støder på en hjemmeside, som ikke kan bruges på grund af dit sikkerhedsniveau, kan du vælge et lavere sikkerhedsniveau for bestemte sider. Men husk kun at sætte sikkerhedsniveauet ned for hjemmesider, du stoler på. I sikkerhedsindstillingerne vælger du "Websteder du har tillid til", "Standardniveau" og klikker på nederste streg for lavt sikkerhedsniveau. Klik på "Websteder", skriv adressen på den hjemmeside, du vil tilføje, og vælg "Tilføj".

Hvis en hjemmeside ikke kan huske dine indstillinger, selv om siden forklarer, at dette er muligt, kan det være, fordi du har et for højt sikkerhedsniveau under "Beskyttelse af personlige oplysninger". Her kan du klikke på "Rediger", hvis du stoler på hjemmesiden. Skriv adressen på siden med indstillingsproblemer, og klik "Tillad" for at give siden lov til at sætte alle slags cookies på din computer. På samme måde kan du udelukke en bestemt side fra at sætte nogen former for cookies ved i stedet at skrive sidens adresse og klikke "Bloker".

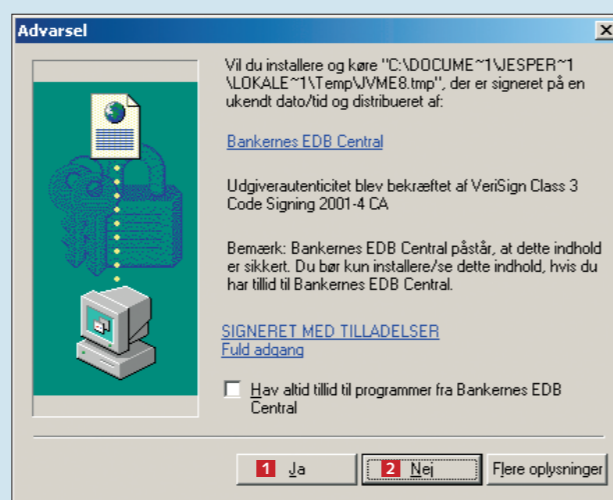
Tør du sige ja?

Med de normale sikkerhedsindstillinger i *Internet Explorer* vil du af og til komme ud for, at der dukker en advarselsboks op på skærmen, mens du er ved at foretage dig noget på nettet.

Her vil vi gerne logge på en netbank, hvor det er nødvendigt, at der installeres et lille sikkerhedsprogram på pc'en. På grund af vores sikkerhedsniveau bliver vi spurgt, om vi er villige til det, inden programmet installeres.

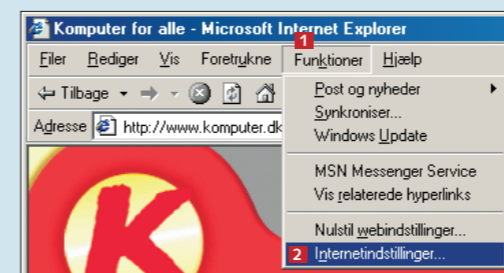
Hvis sådan en advarselsboks kommer, når du forsøger at bruge din netbank, kan du roligt klikke **Ja** 1 og installere programmet.

Kommer den derimod, når du besøger en ukendt udenlandsk hjemmeside, skal du vælge **Nej** 2, medmindre du er helt sikker på, at det, du bliver foreslået, er i orden, da der kan være tale om virus, opkaldsprogrammer eller programmer, der skal registrere, hvad du laver på nettet.

Vælg startside

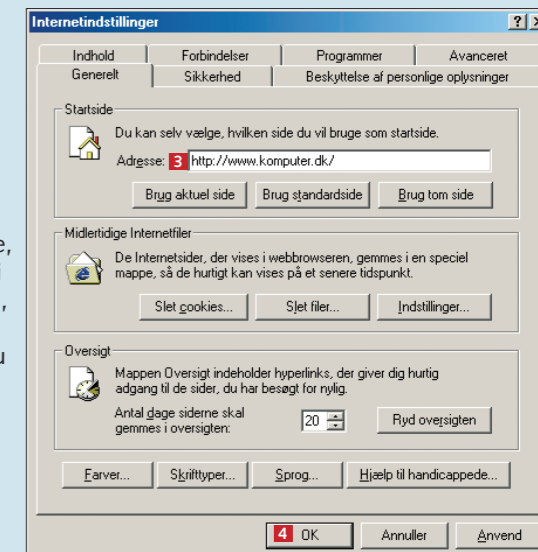
Når du starter *Internet Explorer*, er den første side typisk en søgeside fra Microsoft. Men du kan selv bestemme, hvilken side *Internet Explorer* skal starte på. Hvis du eksempelvis altid begynder på en bestemt søgeside, kan du vælge, at *Internet Explorer* finder denne side, hver gang du går på nettet.

1 Vælg menuen **Funktioner** 1 og punktet **Internetindstillinger** 2.

2 Skriv adressen på den side, du vil have som startside i **Adresse-feltet** 3. Klik **OK** 4, og siden vil nu komme frem som den første, hver gang du starter *Internet Explorer*.

3 Du kan også komme til din startside uden at lukke og åbne browseren. Klik blot på **Startside-ikonet**.

Det kan du lære i denne Internetskole

1234 I første afsnit af skolen ser vi på den grundlæggende opbygning af Internet Explorer. Vi starter med at vise, hvordan du vælger en startside, og vi gennemgår programmets sikkerhedsindstillinger, som sikrer mod hackere, virus og udenlandske firmaer, der ønsker at overvåge din færden på nettet.

1234 Lær, hvordan du bruger programmet Outlook Express. Vi forklarer, hvordan du sætter programmet op, så du kan sende og modtage mails – og hvad du gør, hvis mailen eventuelt ikke fungerer. Du kan også læse, hvordan adresser bliver gemt i et kartotek og sender dine billeder til vennerne i en e-mail.

1234 I tredje del går vi lidt dybere ind i, hvordan en hjemmeside er opbygget. Vi finder frem til hjemmesider, du har besøgt inden for de sidste tre uger. Vi viser, hvordan du laver genveje til dine favoritsider på nettet, hvordan du udskriver en hjemmeside og hvordan dine spor slettes, så andre ikke kan se, hvor du har været på internettet.

1234 Flere og flere butikker har en afdeling på internettet, og nogle findes kun på nettet. Men hvordan handler man via nettet? Er sikkerheden i orden, og er det o.k. at opgive nummeret på kreditkortet? Hvad nu hvis varen ikke lever op til løfterne, og hvilke varer kan det egentlig betale sig at købe på nettet?

Lær at sende og modtage e-mails

En e-mail giver dig først og fremmest mulighed for at sende og modtage beskeder til folk i hele verden. Det går lynhurtigt, og det er billigt. Her kigger vi på programmet Outlook Express.

Hvis du på pc'en har adgang til internettet, har du samtidig mulighed for at sende elektronisk post til enhver i hele verden. Det smarte ved at sende en e-

mail er, at posten ikke er mere end et par sekunder om at nå frem – uanset om modtageren befinder sig lige omkring hjørnet eller på den anden side af jordkloden. Med stort set alle

internetabonnementer følger en e-mail-adresse, som du kan anvende med programmet Outlook Express. Der findes også såkaldte webmail-tjenester, hvor du læser og sender mails di-

rekte fra en hjemmeside, men her koncentrerer vi os om Outlook Express, som giver flere muligheder end webmail.

Outlook Express følger med Windows, og du behøver altså ikke installere noget på computeren for at bruge programmet. Du skal blot have en e-mail-adresse hos en internetudbyder og indstille programmet til at sende og modtage e-mails fra din personlige mail-adresse. Du kan se, hvordan du indstiller Outlook Express, på de sidste to sider i denne artikel.

For dem, der allerede har fået indstillet Outlook Express, gennemgår vi programmet og viser, hvordan du sender og modtager e-mails. Først kigger vi på oversigtsvinduet.

Outlook Express – sådan ser det ud

Hvis du vil skrive en ny e-mail, skal du klikke på **Opret medd..** 1. Du kan også vælge at skrive en e-mail med et farverigt brevpapir. Klik på den lille pil 2 ved siden af **Opret medd..** og vælg et brevpapir. Læg dog mærke til, at du ikke kan være sikker på, alle modtagere vil kunne se brevparet. Andre, der bruger Outlook Express, vil dog helt sikkert kunne se dit brevpapir. I det første vindue kan du se dine mapper, som indeholder e-mails 3. **Send/modtag**-knappen 4 bruges til at tjekke mail og sende de mails, du har lagt klar i **Udbakke** 5. Når du sender en mail, placeres den som udgangspunkt i udbakken, til computeren kobles på nettet,

eller du trykker **Send/modtag** 4. Når en mail er sendt, flyttes den automatisk fra udbakken til **Sendt post** 6. Er du i tvivl, om en mail er sendt, kan du altså blot tjekke, om den ligger i **Sendt post**. Klik på **Indbakke** 7 for at se de mails, du har modtaget. Overskrifter på de nye mails kan du se i vinduet til højre 8.

Hvis du klikker på en af disse mails, kan du læse mailens tekst i vinduet lige under 9. Når du har klikket på en mail, så den er markeret, kan du bruge knapperne i menu-linjen til at besvare eller videresende mailen. Klik på **Besvar** 10 for at sende et svar til den, der har sendt mailen. Når du svarer på en mail,

gemmes afsenderens adresse automatisk i dine kontaktpersoner 11. **Svar til alle** 12 bruges, når en mail er sendt til flere modtagere på en gang. Hvis du eksempelvis har modtaget en fødselsdagsinvitation, som er sendt til flere modtagere, vil du med **Svar til alle** kunne sende et svar til alle, som er blevet inviteret. Ved at klikke **Videresend** 13

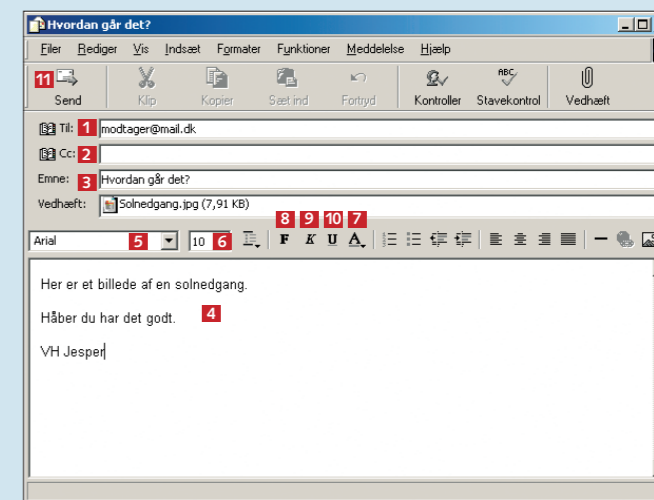
kan du sende en mail, du har modtaget, videre til andre. Udskriv er markeret mail ved at klikke på **Udskriv** 14. Slet den ved at klikke **Slet** 15. Læg mærke til, at mailen i første omgang lægges i papirkurven, når du sletter den. Hvis du vil slette mailen permanent, skal du tømme papirkurven ved at højreklikke på den og vælge **Tøm mappen Slettet post**. Hvis du gemmer en mail, du ikke kan nå at skrive færdig, placeres den i mappen **Kladder** 16. Du kan flytte en mail fra en mappe til en anden ved at holde venstre musetast nede på mailens overskrift, trække den til en mappe og slippe muse-tasten.

Send en e-mail

Når du sender en ny mail eller svarer og videresende, bliveret nyt vindue åbnet. Her skal du skrive beskeden til modtageren:

Hvis du skriver en ny mail, skal du skrive e-mail-adressen på modtageren i øverste felt 1. Når du svarer på en mail, er dette felt automatisk udfyldt med afsenderens adresse. I feltet ud for **Cc:** 2 kan du skrive mailadresser, der skal modtage en kopi af mailen. Læg mærke til, at du godt kan skrive flere adresser i felterne, for at sende den samme mail til flere modtagere – adresserne skal blot adskilles af et ;. Eksempelvis modtager1@mail.com; modtager2@mail.com; modtager3@mail.com osv. I Emne-feltet skriver du over-

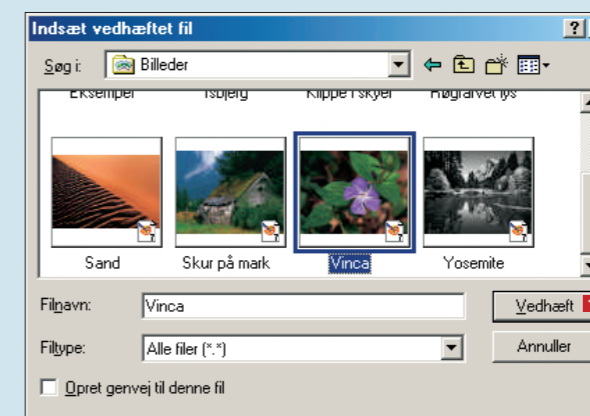
skriften til mailen 3. Det er denne overskrift, modtageren kommer til at se i oversigtsvinduet, og du skal derfor vælge en sætning, der kort beskriver mailens indhold. I det store vindue skal du skrive selve teksten til e-mailen 4. I linjen lige over tekstvinduet kan du vælge teksttype 5, tekststørrelse 6, tekstfarve 7, og om teksten skal være fed 8, kursiv 9 eller understreget 10. Når du er færdig med din mail, så send den med et klik på **Send** 11.

Vedhæft en fil

Din e-mail kan indeholde filer, du gerne vil sende til andre. Det kan eksempelvis være billeder, computerprogrammer, Word-dokumenter eller lydfiler.

1 Klik på knappen **Vedhæft** for at vælge en fil, du vil sende med e-mailen.

2 Find frem til den fil, du vil vedhæfte, marker den, og klik **Vedhæft** 1.

Tips til internet/mail

Når du bruger en mailadresse, kan du risikere at modtage mails, der indeholder virus. Virus er en lille programstump, der kan slette data på din computer og sende sig selv videre til alle personer i dit adressekartotek. Det er derfor en rigtig god idé at sikre sig ved at installere antivirus-programmet AVG. Programmet er gratis for private og tjekker både filer, du henter på internettet, og de mails, du modtager i Outlook Express. Der dukker hele tiden nye virus op, og du skal derfor huske at opdatere dit antivirusprogram ofte. Hver 14. dag er fint.

Selv med et virusprogram er det en god idé at være på vagt over for vedhæftede filer. Åbn aldrig filer, du ikke kender, og sørg for at tjekke, om afsenderen har ønsket at sende dig en fil, inden du åbner den.

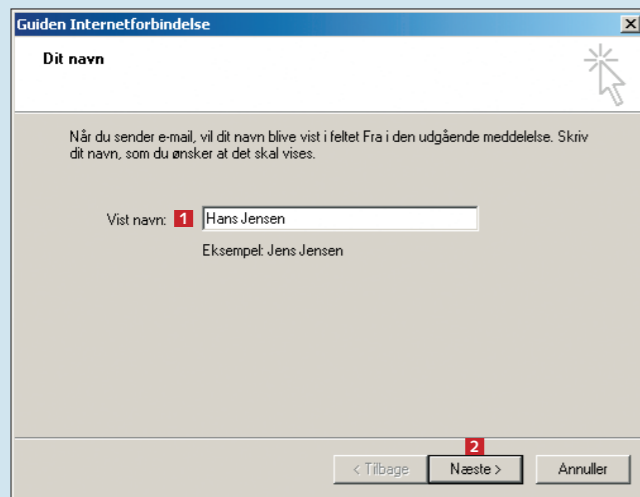
Sådan indstiller du Outlook Express til din e-mail.

Nogle internetudbydere opsætter automatisk Outlook Express til at modtage og afsende e-mails, mens du hos andre udbydere selv skal opsætte forbindelsen – så vi gennemgår her hvordan. Du kan også

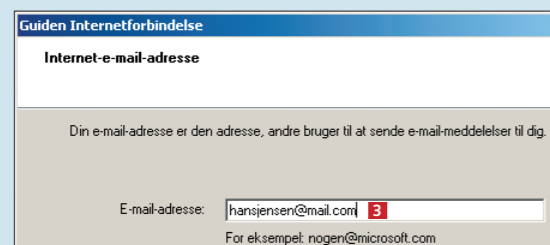
bruge denne vejledning, hvis du har problemer med at sende eller modtage dine mails. Inden du går i gang med at læse disse to sider, er det en god idé at tjekke, om du er tilkoblet internettet. Dette gør

du ved at starte Internet Explorer og se, om du kan klikke dig rundt på forskellige hjemmesider på nettet. Hvis du ikke kan surfe på nettet, kan du nemlig heller ikke sende eller modtage e-mails.

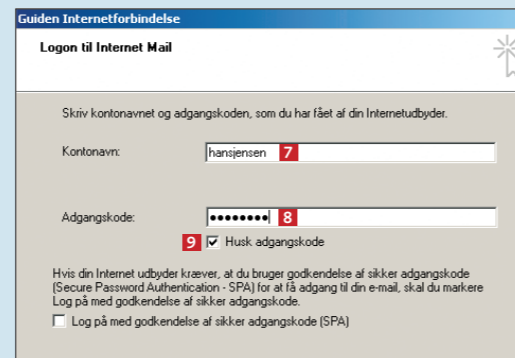
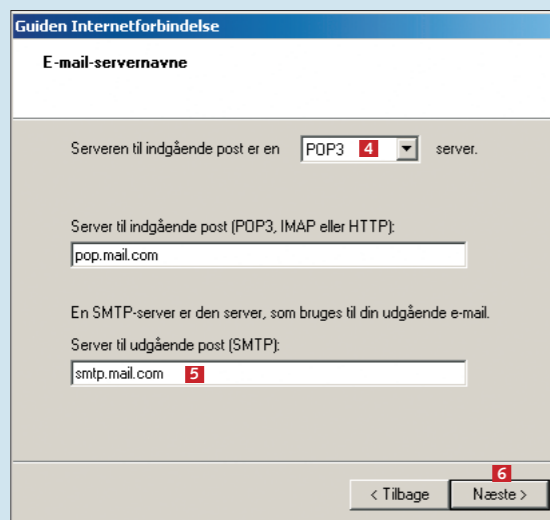
1 Ved start af Outlook Express første gang dukker dette vindue op. Skriv det navn, du vil have som afsender på dine e-mails, ud for **Vist navn 1**. Det er dette navn, modtagerne af dine mails kan se som afsender på mails fra dig i deres indbakke. Klik **Næste 2**.

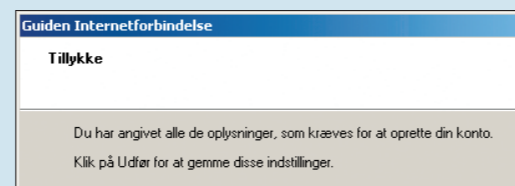
2 Skriv mailadressen **3**, som er den adresse, modtageren vil sende til, når han besvarer dine mails. Du kan altså principielt godt skrive en anden afsenderadresse end den mailkonto, du sætter op. Normalt skal du blot skrive den e-mail-adresse, der hører til dit internetabonnement. Klik **Næste**.

3 I øverste felt **4** skriver du adressen på den server, du henter din post fra. Denne såkaldte indgående postserver eller POP3-server får du oplyst af din internetudbyder. Adressen henviser til en computer hos udbyderen, hvor dine mails ligger, indtil du tjekker din mail og henter dem ned på din egen computer. I nederste felt **5** skriver du på samme måde adressen på den server, der sender dine mails videre ud til modtagerne. Denne adresse skal du ligeledes have oplyst af din internetudbyder. Den udgående postserver kaldes også en SMTP-server, og det er denne server, der er problemer med, hvis du kan modtage post, men ikke sende. Klik **Næste 6**.

4 I øverste felt **7** skriver du nu det brugernavn til din mailkonto, som du har fået oplyst af din udbyder. Nogle udbydere har samme brugernavn som mailadressen, mens andre har et andet brugernavn. Nedenunder **8** skriver du kodeordet til din mail, som udbyderen også skal oplyse dig om. Hvis du ikke gider skrive kodeordet hver gang, du tjekker din e-mail, skal du lade fluebenet stå i feltet **9**. Hvis andre bruger din computer og ikke må kunne tjekke din mail, kan du fjerne fluebenet ved at klikke på det. Klik **Næste**.

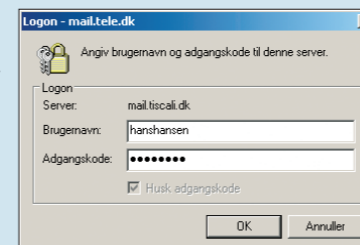

5 Klik på **Udfør 10** for at afslutte. Du er nu klar til at sende og modtage den første mail. Du kan se, hvordan du gør, på de to foregående sider. Hvis du vil tjekke, at alt virker, som det skal, kan du sende en mail til din egen mail-adresse. Hvis mailen bliver sendt og ender i din indbakke, kan du både sende og modtage, og alt er, som det skal være.

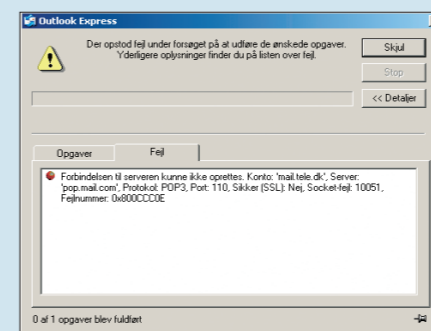
Hvis det ikke virker
Skulle du komme ud for, at din mail ikke fungerer, kan du i de fleste tilfælde selv ordne problemet, så du ikke behøver sidde i kø til internetudbyderens telefon-support. Outlook Express kommer med meddelelser, hvis programmet ikke kan sende eller modtage mails, og hvis du læser meddelelserne rigtigt, kan du også få et billede af, hvad der kan være problemet.

Serverproblem

Denne meddelelse kommer, hvis du ikke har valgt at gemme brugernavn og password under indstillinger. Men den kommer også, hvis du har angivet et forkert brugernavn eller password. Når du ser denne meddelelse, skal du altså først prøve at indtaste det brugernavn og password, som du har fået fra din udbyder. Hvis meddelelsen kommer igen, er der noget i vejen med det brugernavn eller password, du har angivet. Se under Skift indstillinger, hvordan du ændrer brugernavn og password.

Denne fejlmeddelelse betyder, at Outlook Express ikke kan finde den indgående postserver, kaldet POP3-serveren. Du kan få en lignende fejl, når du sender mails, hvis programmet ikke kan finde den udgående postserver, kaldet SMTP-serveren. Serverfejl kan skyldes tre ting:

A Hvis du har skrevet rigtigt og har forbindelse til internettet, kan problemet skyldes, at der er noget galt med internetudbyderens server. Dette sker dog sjældent, men hvis du ringer til din udbyder, kan du få oplyst, om der er nogen problemer med deres systemer.

- Brugernavn og password til din mail er ikke det samme, som du bruger til at ringe op til internettet.
- Vær omhyggelig med at skrive passwordet med samme store og små bogstaver, som det er angivet i papirerne fra internetudbyderen.
- Tjek, at din Caps Lock-tast ikke er trykket ned, så du ikke skriver med store bogstaver.
- Ellers: Ring til din udbyder, og tjek brugernavn og password.

B Du har ikke forbindelse til internettet, når du forsøger at tjekke mail. Du kan tjekke, om du har forbindelse til nettet, ved at åbne Internet Explorer og se, om du kan finde nogle forskellige hjemmesider. Hvis du ikke kan finde nogen hjemmesider, skal du tjekke, om din internetforbindelse er rigtigt indstillet. Kontakt din udbyder, eller brug den vejledning eller det installationsprogram, der fulgte med, da du fik din internetopkobling.

Tips til internet/mail

Hvis du er kommet til at indstille kontoen forkert, vil guiden til indstilling af Outlook Express ikke komme frem automatisk. Klik i stedet på "Funktioner", "Konti" og "Post". Slet her de mailkonti, der allerede er oprettet, ved at klikke på hver konto og vælge "Fjern". Start nu guiden igen ved at klikke "Tilføj" og "Post".

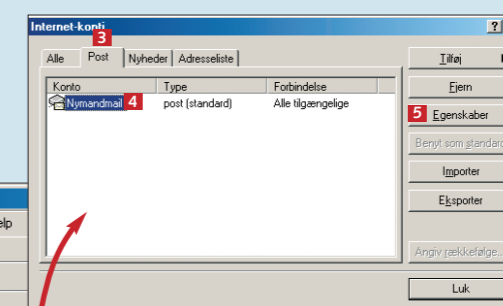
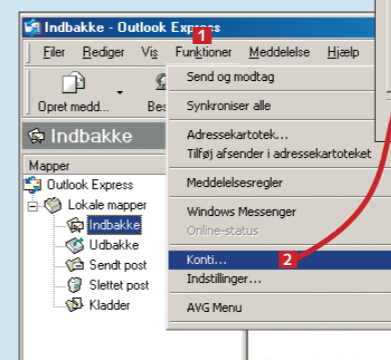
Hvis du vil hente din post på mere end én computer, kan du vælge, at den ene computer ikke fjerner mails fra mailserveren, men blot henter en kopi. På den måde bliver mails liggende på serveren, så du eksempelvis også kan hente dem på en anden computer. Vælg "Funktioner", "Konti", "Post", og klik på din mailkonto. Klik på "Egenskaber" og "Avanceret", og sæt flueben i "Gem en kopi af meddelelserne på serveren".

C Du har skrevet et forkert navn under **Servere** i indstillingerne for din mail. Se under **Skift indstillinger**, hvordan du ændrer indstillinger for din mail, og tjek navnet på den indgående og udgående postserver. Disse servernavne står i papirerne fra din internetudbyder.

Skift indstillinger

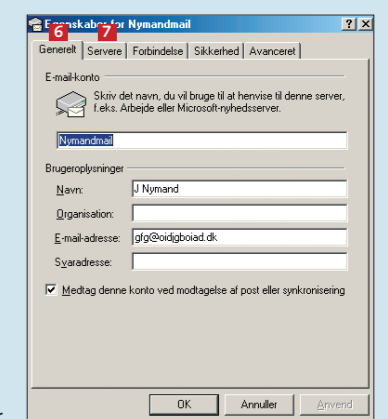
Som i de fleste programmer kan du selv skifte de aktuelle indstillinger i Outlook Express. Det kan især vise sig nødvendigt, hvis du har problemer med at sende og modtage e-mails.

1 Klik på menuen **Funktioner 1**, og vælg **Konti 2**.

2 Vælg **Post 3**, og klik på din mailkonto **4**. Klik på **Egenskaber 5**.

3 Under **Generelt 6** står der oplysninger, som har betydning for, hvordan dine oplysninger fremkommer i de mails, du sender. Det hjælper altså ikke at ændre noget her, hvis du har problemer med at sende eller modtage mails. Klik på **Servere 7**. Her står de indstillinger, der har betydning for, om du kan sende og modtage post.

Det kan du lære i denne Internetskole

1234 I første afsnit af skolen ser vi på den grundlæggende opbygning af Internet Explorer. Vi starter med at vise, hvordan du vælger en startside, og vi gennemgår programmets sikkerhedsindstillinger, som sikrer mod hackere, virus og udenlandske firmaer, der ønsker at overvåge din færden på nettet.

1234 Lær, hvordan du bruger programmet Outlook Express. Vi forklarer, hvordan du sætter programmet op, så du kan sende og modtage mails – og hvad du gør, hvis mailen eventuelt ikke fungerer. Du kan også læse, hvordan adresser gemmes i et kartotek, og hvordan du sender dine billeder i en e-mail.

1234 I tredje del går vi lidt dybere ind i, hvordan en hjemmeside er opbygget. Vi finder frem til hjemmesider, du har besøgt inden for de sidste tre uger. Vi viser, hvordan du laver genveje til dine favoritsider på nettet, hvordan du udskriver en hjemmeside, og hvordan dine spor slettes, så andre ikke kan se, hvor du har været på internettet.

1234 Flere og flere butikker har en afdeling på internettet, og nogle findes kun på nettet. Men hvordan handler man via nettet? Er sikkerheden i orden, og er det o.k. at opgive nummeret på kreditkortet? Hvad nu hvis varen ikke lever op til løfterne, og hvilke varer kan det egentlig betale sig at købe på nettet?

Lær hjemmesidens anatomi at kende

Lav desuden en liste med dine favoritadresser på internettet, slet dine egne spor, og lær at printe ud på den nemmeste måde.

Når du første gang begiver dig ud på internettet, kan det være svært at vide, hvordan du bevæger dig rundt på forskellige hjemmesider. Du skal først

blive fortrolig med "at surfe", og her kan du læse om de typiske elementer, en hjemmeside er bygget op af. Vi kigger også på, hvordan du får me-

re ud af *Internet Explorer*, og hvordan du bruger søgemaskiner til at finde information, billeder, computerprogrammer og meget mere på nettet. □

WWW-adressen

Hvis du kender URL'en på en hjemmeside, kan du skrive den direkte i adressefeltet og trykke **Enter** på tastaturet. Adressen er bygget op af flere elementer. **http://** står for "Hyper Text Transfer Protocol" og betyder blot, at der er tale om en adresse på en hjemmeside på internettet. Du behøver dog ikke selv skrive **http://**, da *Internet Explorer* selv sætter dette på, hvis du ikke skriver det. **www.komputer.dk** er selve adressen på hovedhjemmesiden. Faktisk henviser adressen til en bestemt

computer, kaldet en server, hvor de filer, hjemmesiden er bygget op af, er placeret. Det er typisk denne adresse, du skal skrive i feltet for at finde hjemmesiden. Hvis du klikker dig ind på en underside, vil du ofte se en længere adresse i adressefeltet. Hvis der eksempelvis står **http://www.komputer.dk/undersider/side1.htm** betyder det, at selve hjemmesidefilen hedder **side1.htm** og ligger i mappen **undersider** på serveren med hjemmesideadressen **www.komputer.dk**.

Links

Links er den vigtigste grund til, at internettet adskiller sig fra andre medier som tv, radio, aviser osv. Links giver nemlig os brugere mulighed for selv at bestemme, hvor vi vil hen på internettet. Ofte er links et stykke blåt understreget tekst, du kan klikke på med musen for at komme til en underside med uddybende information eller til en hvilken som helst anden hjemmeside. Men et link kan også være et billede, en overskrift eller tekst, du på samme måde kan klikke på for at komme til en anden side. På de fleste hjemmesider kan du se, hvad du kan klikke på, ved at flytte musen rundt på siden. Hvis et stykke tekst eller et billede er klikbart, fremkommer der en lille hånd i stedet for musepilen.

Menu

Mange firmaer og organisationer har placeret en række overordnede links til undersider i en menu, som går igen på alle undersider. Så kan du altid finde den information, du ønsker, uanset hvilken af sidens undersider du er inde på, og uden at du hele tiden skal klikke tilbage til forsiden.

Logo

Mange internetsteder har deres eget logo, som går igen både på hovedsiden og alle undersider. Klikker man på logoet, havner man typisk på hovedsiden.

Tekstfelter

Tekstfelter bruges, hvis en hjemmeside skal bruge noget information fra dig. Her kan du eksempelvis oplyse din mailadresse for at blive tilmeldt et nyhedsbrev. Men tekstfelter kan også være større, når du eksempelvis skal skrive til et firma via deres hjemmeside eller deltage i en debat på en debathjemmeside. Et tekstfelt behandler ikke det, du har skrevet, før du klikker på den tilhørende knap, der eksempelvis sender din mail, søger på en side eller tilmelder en mailadresse til et nyhedsbrev. Hvis du tilmelder dig et nyhedsbrev, skal du altså huske at klikke tilmeld, når du har skrevet e-mailadressen i tekstfeltet.

Tekst

Ren tekst på hjemmesider har selvfølgelig til formål at give noget information videre til læseren. Dog er det sværere at læse tekst på en skærm, så derfor vælger de fleste hjemmesider at holde sig til lidt kortere tekster, end du eksempelvis kan finde i en avis.

Tips til internet/mail

Du kan få en hurtig oversigt over de hovedsider, du har besøgt, ved at klikke på den lille drop ned-pil ud for Internet Explorers adresselinje.

Når du holder musemarkøren hen over et link, vil du oftest kunne se adressen på den side, linket peger nederst til venstre på linjen under den hjemmeside, du er på.

Søgefelter

Når hjemmesider bliver meget omfattende, kan det være svært at finde lige præcis den information, du søger. Derfor har mange hjemmesider et søgefelt på forsiden, hvor du kan skrive et stikord og klikke **Søg** for at finde den information, du søger. Disse søgninger søger dog kun på den enkelte hjemmeside. På de næste sider kan du se, hvordan du søger på hele internettet.

Billeder

Billeder kan placeres overalt på en hjemmeside og bruges for det meste kun til pynt. På mange hjemmesider kan du klikke på billedet og se det i stort format.

Reklamer

Reklamer er mere end reklamer. De skjuler links, der sender dig til den side, som er hjemmesiden for det produkt eller den service, der reklameres for.

Afstemninger

Du kan på hjemmesider også støde på afstemninger om alt mellem himmel og jord. De fungerer ved, at du klikker på det felt, du vil stemme på, og din stemme bliver registreret, når der klikkes på **Stem**. Ofte viser siden derefter et foreløbigt resultat af afstemningen. Man kan typisk kun markere et enkelt felt, modsat de firkantede tjekbokse, som fx bruges, hvis man vil angive en række interesseområder. De adskiller sig fra disse såkaldte radioknapper ved, at man her placerer eller fjerner enten et flueben eller et kryds i feltet, når man klikker på det. En tredje måde, afstemningen kan tage sig ud på, er, at man skal vælge mellem en række punkter i en rullemenu, som du kender dem fra mange forskellige programmer.

Kontakt os

Ofte går man blot ind på et firmas hjemmeside for at finde en adresse eller telefonnummer på firmaet. Derfor har mange firmaer enten placeret kontaktoplysninger i en boks på forsiden, eller som her, hvor du kan klikke på **Kontakt os** for at se firmaets adresse og telefonnummer. Trykknapper som denne virker på samme måde, som de gør i programmer. Et klik på dem udfører en givet handling.

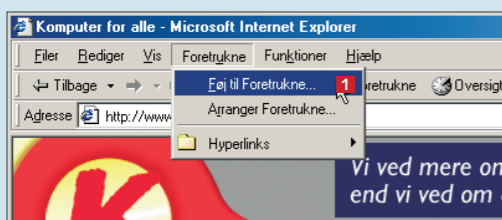
Gem favoritsiderne

Du kan gemme de hjemmesider, du ofte besøger, i et overskueligt arkiv, så du lynhurtigt kan finde dem frem igen. Du er

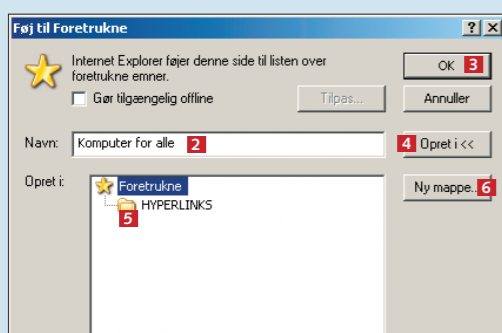
derved fri for at indtaste de samme adresser igen og igen og slipper for at skulle huske adressen på noget interessant, som

du måske har brugt timer på at finde frem til. Listen med favoritter er som din egen lille private telefonbog til internettet.

1 Find den hjemmeside, du gerne vil gemme. Vælg **Foretrukne** og **Føj til foretrukne** **1**.

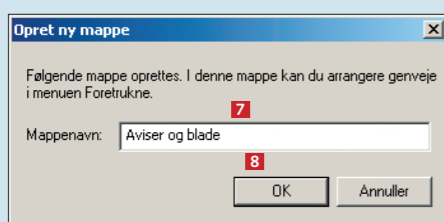

2 Skriv et navn på den side, du vil gemme, så du kan finde den igen **2**. Hvis du ikke bare vil gemme siden i en lang liste, skal du blot klikke **OK** **3**.

Men du kan også lave mapper til bestemte hjemmesider og få dem frem som knapper lige under adresselinjen i browseren. Klik på **Opret i** **4** for at se alle mapperne til favoritsiderne. Sider eller mapper, der ligger i **Hyperlinks**, kan du få frem med et enkelt klik under adresselinjen. Klik nu på mappen **Hyperlinks** **5** for at markere den. Klik på **Ny mappe** **6**.

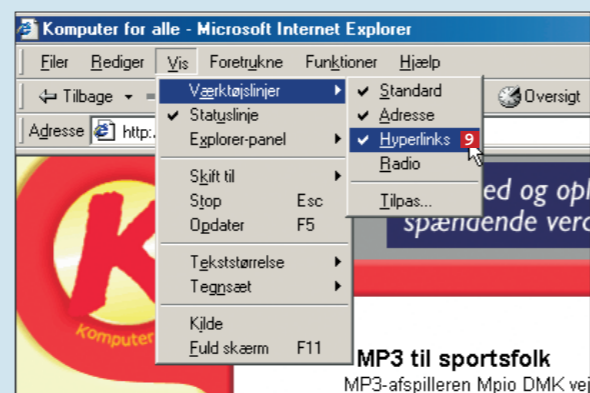
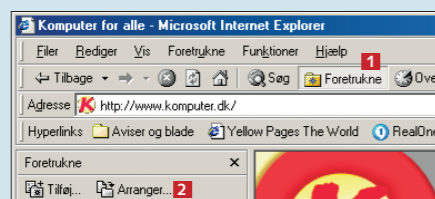
3 Skriv et navn til mappen, som beskriver den gruppe af hjemmesider, du vil gemme i denne mappe. Eksempelvis "Aviser og blade" **7**. Klik **OK** **8** og **OK** igen.

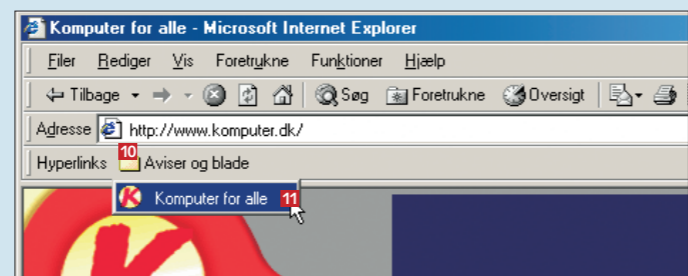
Få orden i dine favoritsider

Du kan meget hurtigt få en lang liste med adresser til favoritsider, og den bliver lige så hurtigt uoverskuelig. Klik på **Foretrukne** **1** og derefter på **Arranger ...** **2** ude i venstre side. I det nye vindue **Arranger Foretrukne** **3** kan du ordne adresserne i mapper, som kan indeles efter fx emner. Via **Opret mappe** **4** laver du en ny mappe. Og efter at du har markeret en favorit, kan du klikke på **Flyt til mappe** **5** og læg-

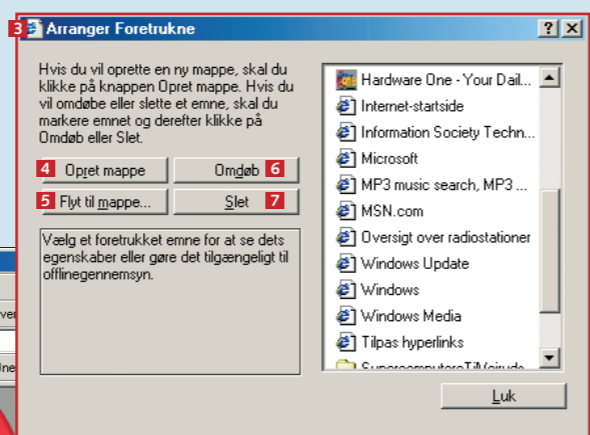
ge den, hvor du vil. Og du kan give enhver favorit et navn efter eget valg via knappen **Omdøb** **6**, og enhver favorit på listen kan slettes via knappen **Slet** **7**.

4 Du skal nu gøre mappen **Hyperlinks** synlig. Det er den nu som regel i forvejen. Men ligger den ikke oppe i øverste højre hjørne, skal du klikke på menuen **Vis**, vælge **Værktøjslinjer** og **Hyperlinks** **9**, så der kommer et flueben ud for.

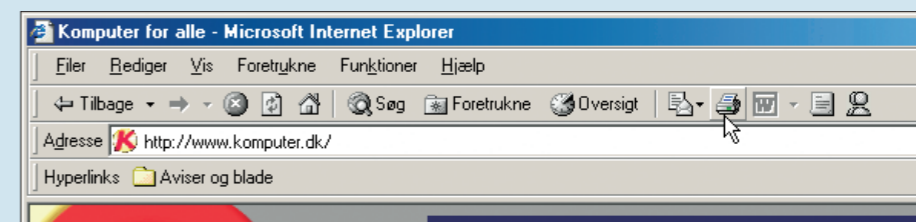

5 Knappen **Hyperlinks** lægger sig automatisk til højre for adresselinjen, men du kan få mere plads til at se undermapperne ved at flytte knappen. Klik på den, hold musetasten nede, og flyt den hen under venstre side af adresselinjen. Nu kan du finde din side blot ved at klikke på mappen **10** og herefter på det navn, du gav siden **11**. Når du tilføjer andre mapper eller sider under **Hyperlinks**, kommer de til til at ligge ved siden af denne mappe.

Udskriv hjemmesiden

Der er flere måder, hvorpå du kan udskrive en hjemmeside. Ofte tilbyder sider med grafiktunge elementer en såkaldt printervenlig version. Versionen indeholder ofte kun tekst. Så er pc'en fri for at hente dele fra siden, som fylder mange bytes, og derefter bruge tid på at sende dem til printeren – dele, som du ikke skal bruge for at gemme det væsentlige fra siden. Ofte er det jo bare teksten og ikke reklamerne og de mange farverige, aktive links, man har brug for at få på papir – så kig efter et link, der henviser til den printervenlige udgave. Det er dog ikke altid, at det findes. I så fald kan du vælge den enkle, men langsomme løsning ved at klikke på printerikonet i værktøjslinjen. Nu udskrives du siden, som du ser den på skærmen, men der er ingen garanti for, at den kan være

på et stykke A4-papir. Derfor er den bedste løsning ofte at åbne et tomt Word-dokument, vende tilbage til *Explorer*, markere det element, som skal udskrives, ved holde venstre musetast nede og trække den hen over elementet. Tast nu **Ctrl+C** for at kopiere, vend tilbage til Word-dokumentet og tast **Ctrl+V** for at indsætte det kopierede. Det kan du gøre, så mange gange du vil. Udskriv nu Word-dokumentet, som du plejer.

Tip til billigere internet

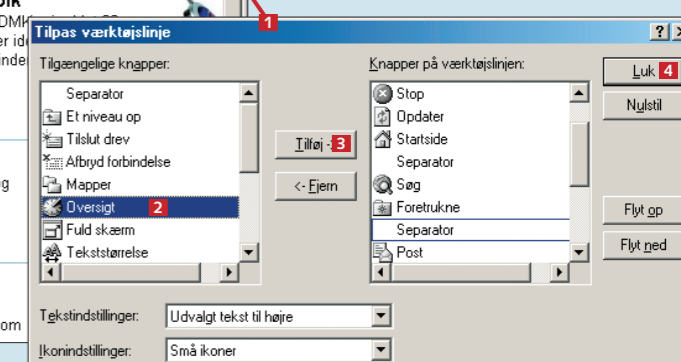
Hvis du har modem og ikke en ADSL-forbindelse, så koster det ekstra kroner for hvert enkelt minut, du er koblet på. Så hvis nogle af dine favoritsider indeholder tekst eller billeder, der ikke ændrer sig dagligt, kan du vælge at gemme disse og derved læse dem igen og igen, uden at koble dig på nettet. Åbn din browser, klik på "Foretrukne", klik på "Arranger" ude i venstre side, marker den pågældende favorit, og sæt flueben i feltet "Gør tilgængelig offline".

Følg dine spor

Det sker, at man har været inde på en side, men at man ikke lige kan huske adressen. *Internet Explorer* gemmer de sider, du besøger, i tyve dage. Her kan man se, hvordan du finder dem.

1 Klik på **Oversigt** **1** for at se tidligere besøgte sider. Find de sider, du har besøgt, ved at klikke på mapperne **2**. Du kan også få sorteret siderne på listen, så dem, du har besøgt flest gange, kommer øverst. Klik **Vis** **3**, og vælg, hvilket kriterium siderne skal sorteres efter **4**. Du kan også søge efter en side i oversigten ved at klikke på **Søg** nu **5**.

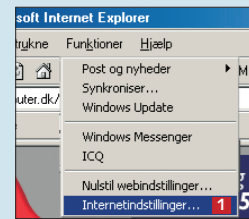
2 Hvis knappen **Oversigt** ikke kan ses på værktøjslinjen, så højreklik på den et tomt sted. Vælg **Tilpas**. I vinduet **Tilpas værktøjslinje** **1** vælger du i venstre side **Oversigt** **2** og klikker derefter på **Tilføj** **3**. Klik nu på **Luk** **4**. Nu ligger knappen **Oversigt** på værktøjslinjen. Samme sted kan du fjerne knapper fra værktøjslinjen.

Slet dine spor

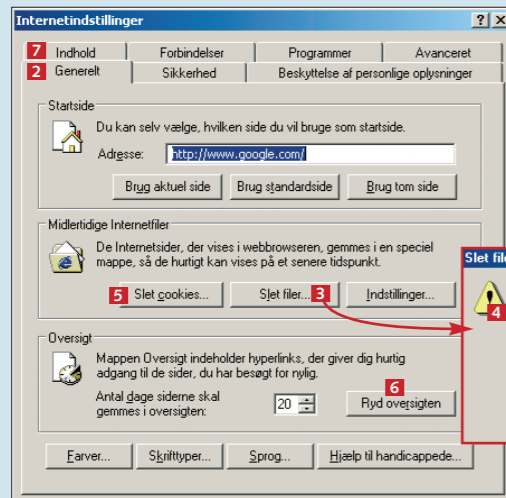
Hvis andre end du selv har adgang til computeren, kan de få en oversigt over dine internetvaner. Så uanset om det er chefen, der ikke må se, hvad du egentlig laver, eller manden eller konen, der gerne skulle tro på historien om, at du arbejder

hårdt, når du sætter dig ved pc'en, så viser vi dig her, hvordan du sletter dine spor. Internet Explorer gemmer filer fra de sider, du besøgte på nettet, så siderne ved et senere besøg kommer hurtigere frem på skærmen. De sider, du har besøgt inden

for de sidste tyve dage, bliver gemt i oversigten over besøgte hjemmesider. Derudover registrerer Internet Explorer også de ord, du skriver i søgefelterne og andre tekstfelter på hjemmesider. Her kan du se, hvordan du sletter alle disse spor.

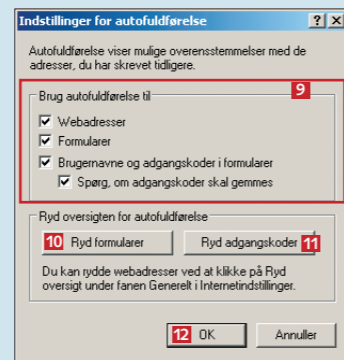
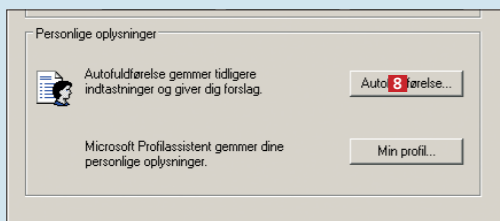
1 Start med at vælge menuen **Funktioner** og punktet **Internetindstillinger** 1.

2 Under **Generelt** 2 skal du klikke på **Slet filer** 3 for at slette de midlertidige hjemmesidefiler, som er gemt på din computer. Sæt eventuelt flueben ud for **Slet alt offlineindhold** 4 for også at slette hjemmesider, der er gemt, så du kan se dem uden at være på nettet. Hvis du klikker på **Slet cookies** 5, slettes alle de små tekstfiler, som eksempelvis husker dit brugernavn på hjemmesider, hvor du skal logge ind. Eller sørg for, at en internetradio spiller de samme stationer, som sidste gang du loggede på. Slet oversigten over de sider, du har besøgt ved at klikke på **Ryd oversigten** 6. Klik nu på fanen på **Indhold** 7.

3 Autofuldførelse

i Internet Explorer gør det hurtigere at indtaste adresser og tekst. Hvis du eksempelvis skriver din postadresse på en hjemmeside, søger autofuldførelsen for, at Internet Explorer foreslår adressen, næste gang du skal udfylde et adressefelt. Men det betyder også, at andre, der bruger din computer, vil få foreslået den tekst, du har udfyldt. Klik på **Autofuldførelse** 8 for at indstille autofuldførelsen.

4 I øverste vindue 9 kan du vælge, hvad Internet Explorer skal gemme oplysninger om til autofuldførelse. Klik på **Ryd formularer** 10 og **Ryd adgangskoder** 11 for at slette de oplysninger, der er registreret i computeren. Slut med at klikke **OK** 12 to gange.

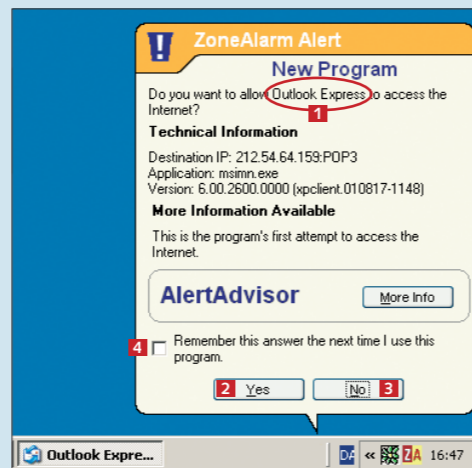
Byg en forsvarsmur

Når du kobler dig på internettet, er der også mulighed for, at du får små programmer på din computer, som du ikke ønsker dig. Disse små programmer kan inficere din computer med virus eller sende oplysninger til andre om din færden på nettet. Specielt, hvis du har en bredbåndsforbindelse, er der grund til at være opmærksom, da du er tilsluttet internettet, så snart computeren er tændt. Det er derfor en god ide at installere firewall-programmet **ZoneAlarm**, som ligger på K-CD 7. Med det er det dig, som skal give tilladelse, når et program forsøger at gå på internettet.

Her forsøger vi at tjekke post med Outlook Express efter at have installeret ZoneAlarm.

Hvis du kender programmet, som **ZoneAlarm** gør opmærksom på 1, kan du klikke **Yes** 2 for at give programmet lov til at sende og modtage e-mails. Hvis du ikke kender programmet, kan du klikke **No** 3. Hvis du ikke vil klikke Yes, hver gang du skal tjekke mail, kan du sætte et flueben i **Remember this answer next time I use this program** 4. Det smarte er, at intet program får mulighed for at sende eller hente noget via internettet uden din tilladelse.

Find det hele på nettet

De mest besøgte sider på internettet er søgesiderne, som kan finde frem til lige præcis den information, du søger. Du kan søge information på nettet på mange forskellige niveauer. Lige fra søgninger på verdensomspændende søgesider som www.google.com til at søge efter et bestemt ord på en enkelt hjemmeside.

Hvor du på Google søger ved at skrive nogle ord i et tekstfelt, har sider som www.yahoo.dk og danske www.jubii.dk også indexsøgninger, hvor du kan klikke dig frem til en oversigt over sider inden for bestemte emner og faggrupper – eksempelvis kan du få listet alle biludlejningsfirmaer.

På de fleste hjemmesider findes også en søgefunktion, hvor du kan søge på hjemmesidens egne sider. Uanset om du søger på en verdensomspændende søgeside eller bare skal finde en bestemt artikel på politiken.dk, foregår det ved, at du skriver et eller flere søgeord i et tekstfelt og klikker på en søgeknop. Der er lidt for-

skel på, hvordan søgefelterne tolker dine ord, men det mest almindelige er, at søgefunktionen forøger at finde de sider, hvor alle ord fra søgefeltet optræder i teksten. Det vil sige, at hvis du søger efter "fodbold", "klub" og "AGF", vil du ikke finde Brøndby IF's hjemmeside, selv om siden indeholder de to første ord – medmindre Brøndby da har en artikel om deres modstandere, hvor også ordet AGF indgår.

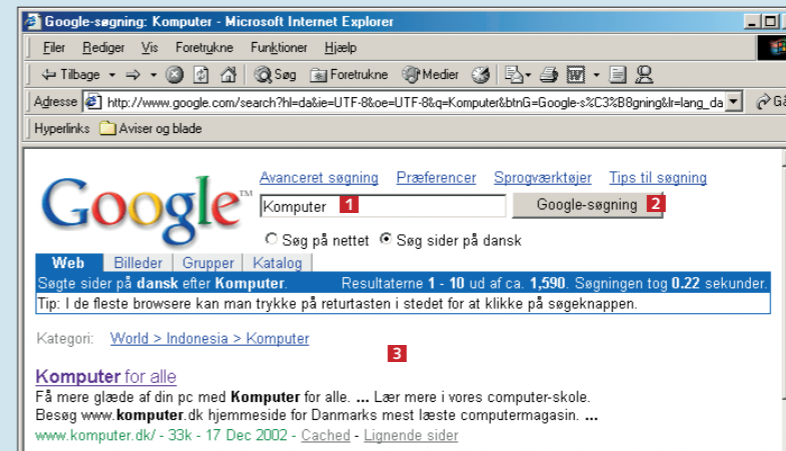
Det gælder altså på den ene side om at skrive så mange kendetegnende ord, at din søgning finder netop den information, du søger. Men på den anden side skal du også passe på med at være for præcis, da du dermed risikerer at sortere interessante sider fra. Hvis du eksempelvis skriver "AGF" og "nedrykning", vil du ikke finde tekster, der taler om "... at AGF vil rykke ned". Havde du derimod skrevet både "AGF", "ned" og "ryk", ville du finde langt flere relevante sider.

Det er også bedst at unclade endelserne på et ord. Så i stedet for ordet

Tips til internet/mail

Når du finder en side med meget tekst, kan det være svært at overskue, hvor den information, du søger, står i teksten. Klik dig ind på siden, og tast "CTRL-B" på dit tastatur. Skriv nu et af de ord, du vil vide noget om, og klik "Find næste". Nu finder Internet Explorer frem til det sted i teksten, hvor ordet står. Klik igen på "Find næste" igen for at søge videre efter den næste gang ordet optræder.

"nedrykning" er det bedre at bruge ordet "nedryk", som også finder ordene "nedrykke", "nedrykker", "nedrykkelse" osv. På nogle søgesider er det dog nødvendigt, at indsætte en stjerne efter et ord, hvis du vil søge på andre endelser, så du eksempelvis skulle skrive "nedryk*" for også at finde "nedrykning" og "nedrykke...". Det tager lidt tid at lære, hvilke ord der giver de bedste søgeresultater på de forskellige søgemaskiner, men jo mere du søger, jo lettere bliver det.

1 www.google.com er en rigtig god side, hvis du vil søge på nettet. Skriv et søgeord i feltet 1, og tryk **Google-søgning** 2 (Google Search, hvis siden optræder på engelsk). De fundne sider dukker op under søgefeltet 3.

Søgesider på nettet

Hjemmesider:
www.google.com
www.jubii.dk
www.yahoo.dk

Programmer:
www.tucows.com

Billeder:
www.google.com (klik på Images/billede)

Telefonnumre og adresser:
www.degulesider.dk
www.krak.dk
www.teldir.com (find telefonnummer i alle lande)

2 En ekstra mulighed er, at du kan søge specielt efter billeder. Klik på **Billeder** 4 (eller **Images**, hvis siden optræder på engelsk). Her har vi søgt på "Komputer" og fandt et billede af en gammel forside på *Komputer for alle* fra Helsingør bibliotek. Husk, at mange billeder på nettet er beskyttet af ophavsret. Det vil sige, at der nok ikke er noget galt i at bruge dem i festsangen til den runde fødselsdag, men at du ikke uden videre kan bruge dem kommercielt og professionelt.

Det kan du lære i denne Internetskole

1234 I første afsnit af skolen ser vi på den grundlæggende opbygning af Internet Explorer. Vi starter med at vise, hvordan du vælger en startside, og vi gennemgår programmets sikkerhedsindstillinger, som sikrer mod hackere, virus og udenlandske firmaer, der ønsker at overvåge din færden på nettet.

1234 Lær, hvordan du bruger programmet Outlook Express. Vi forklarer, hvordan du sætter programmet op, så du kan sende og modtage mails – og hvad du gør, hvis mailen eventuelt ikke fungerer. Læs også, hvordan adresser bliver gemt i et kartotek og hvordan du i en e-mail sender dine billeder stil vennerne.

1234 I tredje del går vi lidt dybere ind i, hvordan en hjemmeside er opbygget. Vi finder frem til hjemmesider, du har besøgt inden for de sidste tre uger. Vi viser, hvordan du laver genveje til dine favoritsider på nettet, hvordan du udskriver en hjemmeside, og hvordan dine spor slettes, så andre ikke kan se, hvor du har været på internettet.

1234 Flere og flere butikker har en afdeling på internettet, og nogle findes kun på nettet. Men hvordan handler man via nettet? Er sikkerheden i orden, og er det o.k. at opgive nummeret på kreditkortet? Hvad nu hvis varen ikke lever op til løfterne, og hvilke varer kan det egentlig betale sig at købe på nettet?

Sådan handler du på nettet

Faktisk er det lige så sikkert at købe ind via internettet som i en fysisk butik, og dine rettigheder er endda ofte bedre. Men hvad er værd at købe ind? Læs her hvad, hvor og hvordan.

Da IT-bølgen ramte os, var der stort set ingen grænser for alle de ting, vi skulle til at købe og gøre over internettet. Men efter mange konkurer har netbutikkerne i dag indset, at det kun er bestemte varer, vi forbrugere ønsker at købe på en hjemmeside. Det har vist sig, at netbutikkerne har succes med standardvarer som cd'er, bøger, computerprogrammer m.m., hvor vi forbrugere kender varen på forhånd. Det er ikke lettere at vurdere en bogs kvalitet i en almindelig fysisk

boghandel, og så er varen præcis den samme i en netbutik. Desuden kan du i netbutikken få bogen leveret til døren og ofte til en billigere pris.

Netbutikker med eksempelvis dagligvarer og tøj har derimod måttet lukke i flæng, fordi forbrugerne vil kunne føle på tomaterne og prøve bukserne, inden pungen bliver hevet op af lommen.

Men ud over lavere priser på standardvarer giver netbutikkerne også helt andre muligheder for at købe ind over

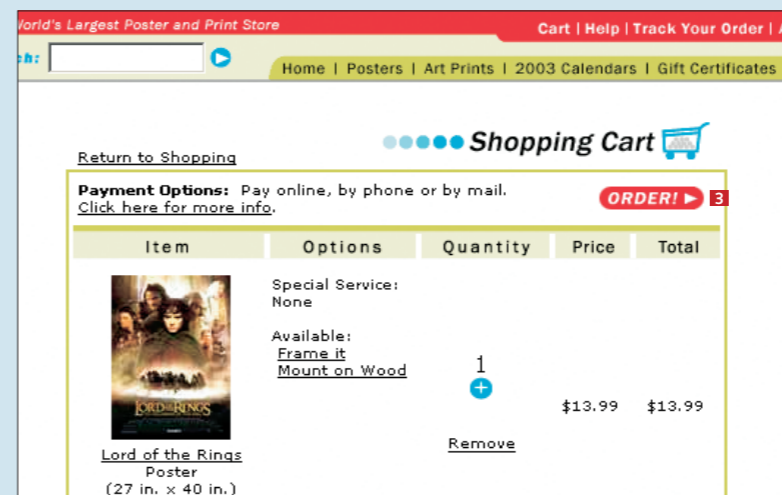
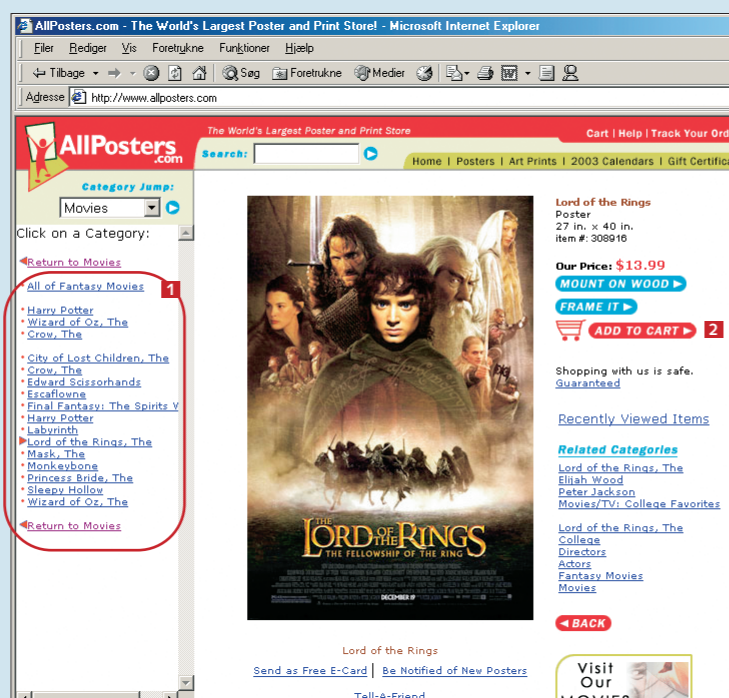
hele verden. Samlere af alt fra frimærker til designermøbler kan sammenligne priser i forskellige lande og finde lige præcis den stol fra præcis den producent, som de mangler.

På samme måde kan du finde varer, som du normalt ikke kan købe i danske forretninger. En speciel filmplakat, en uskaffelig dvd-film eller en gammel jazzplade – en oplagt mulighed, hvis jule- eller fødselsdagsgaverne skal være noget helt specielt. Læs her, og tag på strøgtur i cyberspace. □

Lad os tage på shoppingtur

Lad os se prøve at købe en filmplakat hos den amerikanske netbutik www.allposters.com, som har et betydeligt større udvalg end den gennemsnitlige danske plakatforhandler.

1 Start med at finde den plakat, du vil købe, ud fra de mange kategorier til venstre **1**. Klik på billedet af en plakat, hvis du vil se den i stort og få mulighed for at bestille den. Klik **ADD TO CART** **2** for at putte plakaten i indkøbsvognen. Læg mærke til, at du ikke køber noget ved at klikke på indkøbskurven. Ligesom i et supermarked kan du godt tage varer op af indkøbsvognen igen, inden du går til kassen og betaler.

2 Du kan nu shoppe videre rundt på siden – den husker selv, hvad du har lagt i indkøbsvognen. Hvis du ikke vil have flere plakater, klikker du på **Order** **3** for at starte bestillingen af dine varer.

3 Indtast oplysninger om, hvor varen skal sendes til, og klik **Next** **4**. Du vil nu få vist de oplysninger, du har indtastet, og du skal blot klikke **Next** igen for at godkende oplysningerne.

Shipping Information:

First Name:

Last Name:

Address Line 1:

Address Line 2:

City:

State/Province/Region:

ZIP/Postal Code:

Country:

Phone:

E-Mail Address:

Please send me the free monthly "specials" newsletter.

NEXT **4**

4 Nu får du en oversigt over, hvad det kommer til at koste for plakaten **5** og for fragten **6**. Som du kan se, kan det være dyrt at få sendt en enkelt plakat til Danmark fra USA. Det kan altså bedre betale sig at købe flere plakater ad gangen. Du kan også vælge, hvordan varerne skal fragtes **7**. Klik **Next** **8** for at godkende ordren.

Image	Title	Item#	Qty.	Price	Total
	Lord of the Rings	308916	1	\$13.99	\$13.99
Usually Ships In 2 business days Transit Time: 5-15 business days					
Ship To: Mr. Person Oneway 11 Oncedy 1111 Denmark					
Shipping Options			Sub Total	5	\$13.99
7 ☒ Standard (\$9.99) Transit time is 5-15 business days after processing.			Tax		\$0.00
☐ Expedited (\$36.99) Transit time is 1-4 business days after processing.			Shipping	6	\$9.99
			Order Total		\$23.98
			Total Due		\$23.98

Add Gift Certificate or Coupon Code

NEXT **8**

Nyttige links

- www.forbruger sikkerhed.dk/cat_162.asp**
Gode råd om e-handel. Læs blandt andet om forskellige mærkningsordninger, som sikrer, at netbutikkerne overholder bestemte krav.
- www.net-tjek.dk/**
Meget brugervenlig side fra Forbrugerombudsmanden med det, du har brug for at vide om e-handel.
- www.erhverv.toldskat.dk/obj.asp?o_id=137519**
Læs om de danske told- og momsregler for køb af varer på nettet.
- www.fdi.dk**
Foreningen for Dansk Internethandel.
- www.fbr.dk/emner/internet/nethandel/**
Forbrugerrådets side om nethandel.

How would you like to pay?

- Online Credit Card**
Fast and safe. The preferred payment method. We accept VISA, MasterCard, American Express or Discover.
 - Mail** (check, etc.)
We accept checks from US Banks or money orders (US or International). Be aware that we wait for checks to clear (7-10 days) before shipping your order.
 - Phone** (credit card)
We accept payment by credit card over the phone. However, we encourage you to use our safe, online ordering system.
- NEXT** **10**

5 Vælg, hvordan du gerne vil betale **9**. Husk, at du som forbruger er bedst sikret ved at betale med kreditkort, da banken dermed hæfter for købet, hvis noget går galt. Klik **Next** **10**.

Credit Card Information:

Credit Card Type: **11**

Credit Card #:

Name on Card:

Expiration Date: Month Year **14**

Credit Card billing address:
 My billing address is the same as my shipping address:

Mr. Person
Oneway 11
Oncedy 1111
Denmark

15 My billing address is below.

First Name:

Last Name:

Address:

Line 1:

16

6 Vælg, hvilken type kreditkort du vil betale med **11**. Indtast kortnummer **12**, dit navn **13** og udløbsdato **14**. Hvis varerne skal sendes til en anden adresse end din egen, kan du angive adressen nederst **15**. Hængelåsen nederst **16** betyder, at du befinder dig på en sikker server, som gør, at andre ikke kan opsnappe dit kortnummer. Klik på **Next** for at fuldføre ordren, og godkend evt. hele handlen på en samlet oversigt.

Sikkerhed og lovgivning

Mange er stadig usikre ved at opgive deres kreditkortnummer på nettet, men faktisk er du som forbruger bedre stillet, når du handler i en dansk netbutik. Du har eksempelvis mulighed for at levere varen tilbage og få pengene retur, i op til fjorten dage efter at du har modtaget varen. Hvis du handler i en netbutik et sted i udlandet, gælder reglerne for det pågældende land. Her kan det altså være en rigtig god ide at læse betingelserne for købet, så du ikke får en ubehagelig overraskelse. Når

du betaler med kreditkort (VISA, dankort osv.), kan du som udgangspunkt altid få dine penge igen, hvis varen ikke bliver leveret, eller hvis netbutikken hæver mere på dit kreditkort, end du har givet lov til. Hvis dette skulle ske, skal du først henvende dig til netbutikken og fortælle dem, at du har opdaget en alvorlig fejl, og herefter til din bank, som – hvis de gør, som de skal – straks vil sætte pengene ind på din konto. Herefter er det op til banken at bevise, at du har fået varen, eller at du

har godkendt det beløb, netbutikken har hævet – hvis de altså ikke tror på din historie. Så faktisk er dine rettigheder noget nær optimale. Skulle andre misbruge dit kort, er det altså banken, der i sidste ende hæfter for det fulde beløb. Der gælder dog andre regler, hvis nogen har fået fat i din pinkode, som du aldrig må oplyse på nettet eller nogen andre steder.

Og der er ingen grund til at være nervøs for at bruge sit kreditkort over nettet. Men husk at beholde pinkoden i hovedet.

Disse tal må du indtaste ved køb

Du må gerne opgive kortnummeret **1**, som både står på forsiden af kortet og på bagsiden, når du køber ind på nettet. De sidste tre cifre på bagsiden er et kontrolnummer, som du også gerne må oplyse, hvis netbutikken altså beder om det.

Du skal også opgive udløbsdatoen, som er de tal, der står ud for **Expires end** på forsiden **2**. Første tal er måneden, og næste tal er året. Kontonummeret skal du derimod kun opgive til folk, der vil sætte penge ind på din konto, og så må du ALDRIG oplyse din pinkode på nettet eller nogen andre steder.

Handel i Danmark

Når du handler i en dansk netbutik, har du ud over dine almindelige rettigheder nogle yderligere rettigheder.

Du har 14 dages returret på varen fra den dag, du har modtaget den. (Gælder dog ikke på specialproducerede varer, fly/togbilletter og varer til husholdningen).

Før du køber, skal du kunne finde oplysninger om sælgers navn og adresse, varens karakter og egenskaber, den fulde pris inkl. moms og fragt, vilkår for betaling på hjemmesiden.

Netbutikken skal gøre dig opmærksom på de 14 dages returret på selve aftalen for det specifikke køb (ikke kun i standardbetingelserne). Hvis ikke du er blevet gjort opmærksom på de 14 dages returret, har du ret til at returnere varen op til tre måneder efter, at du har modtaget den med fx posten.

Handel i EU

Ligger netbutikken i et andet EU-land, kan du frit købe varer og betale moms i det land, hvor netbutikken har hjemme. Husk dog, at du stadig skal betale afgifter for punktafgiftspligtige varer som vin, spiritus og tobak. Du kan altså frit bestille varer uden danske punktafgifter i EU-lande uden at skulle frygte en stor ekstraregning fra Told og Skat. Der er nu indført et EU-direktiv, der sikrer de 14 dages returret i alle EU-lande. Tjek, om siden oplyser dig om denne returret, inden du accepterer købet.

Tip til internet

Skriv ned i din kalender, hvad du køber hvor og hvornår, og print den endelige købsformular ud. Det hjælper dig, hvis du senere skal klage.

Oplagte netkøb

Her har vi samlet nogle af de varegrupper, der kan betale sig at købe på nettet. Enten fordi de er billigere, har et større udvalg eller måske giver et bedre overblik over udvalget.

Samleobjekter

Internettet giver adgang til internetforretninger over hele verden og er en sand guldgrube for samlere, uanset om der er tale om frimærker, dvd-film eller plakater. På nettet kan du ofte finde en masse produkter, som slet ikke kan købes i fysiske forretninger. På allposters.com kan du eksempelvis finde en plakat-nethandel med plakater inden for stort set alle genrer. Husk, at det altid er muligt at søge via fx google.com og finde sider, som handler med hvad som helst mellem himmel og jord.

www.allposters.com (plakater for enhver smag)

www.antiquegunroom.com (antikke våben)

Cd'er/dvd-film

Cd'er og dvd-film er et standardprodukt og derfor velegnet til at købe over nettet. Ofte kan du også få musikken eller filmen billigere ved at købe skiverne i en netbutik. På nettet er det noget lettere at søge efter en bestemt titel eller kunstner, og så lister mange netbutikker, hvad andre købere af en bestemt cd eller dvd ellers har købt. Disse lister er glimrende som inspiration til ny musik. Desværre er der ikke mulighed for at lytte en plade igennem, inden du køber, ligesom du kan i en butik. En stor mangel!

www.bogard.net (dvd/vidеoudlejning)

www.video-netto.dk (dvd/video)

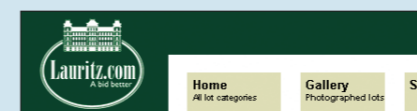
www.shop-in-shop.dk (dvd/video/cd)

www.cdboden.dk (cd)

www.cdon.dk

Brugte varer

Uanset om du skal købe brugt bil eller en gammel sofa, er internettet et rigtig godt værktøj. Den Blå Avis på nettet giver i modsætning til papirudgaven mulighed for at søge hele avisen igennem for et eller flere ord. Søgesultaterne kan du enten sortere efter pris, årgang eller andet, og så skal du kun betale for at få oplyst telefonnummeret. Du kan altså søge og finde lige præcis de annoncer, du søger, og så først betale to kroner pr. annonce, når du vil have oplyst telefonnummeret på sælgeren. På netauktioner kan private eller firmaer sælge varer til den højstbydende, og på lauritz.com kan du blandt andet købe designermøbler på auktion.

www.dba.dk

www.lauritz.com

Men da de færreste vil bruge flere tusind kroner på en lænestol uden at se den først, har lauritz.com lavet showroom flere steder i landet.

Rejser

Rejser er særdeles velegnet til at blive handlet på nettet, da du alligevel ikke kan se eller prøve rejsen i en fysisk butik, men må stole på billederne. På nettet kan du lettere shoppe rundt blandt de forskellige rejsebureauer og finde den billigste rejse, mens deltagerne er samlet omkring skærmen.

www.rejselinks.dk

www.travelmarket.dk

www.mytravel.dk

www.startour.dk

Computerudstyr

Handlen med computerudstyr er meget udbredt på nettet, og det er som regel billigere at købe på nettet end hos radio/tvforhandleren. Nettet har også den fordel, at du kan læse både andre brugeres mening om produktet og forhandlerens detaljerede produktinformationer, inden du køber. Desuden er computerudstyr standardprodukter, og en bestemt harddisk er præcis den samme, uanset om du køber den på nettet eller i en butik.

www.edbpriser.dk

På www.edbpriser.dk kan du finde den billigste forhandler og samtidig se, om du kan købe produktet via nettet, ved at klikke på det lille dankort-ikon.

Billigere varer

Hvis du ved, hvilken mobiltelefon du vil købe, kan du spare mange penge ved at gøre det via internettet. På samme måde kan du spare penge på el-artikler, vvs og mange andre varer. Problemet er selvfølgelig, at du ikke kan se og prøve varerne som i en fysisk butik. Men ved du hvilket mærke og hvilken model du vil have, kan der til gengæld være rigtig mange penge at spare ved at købe varen i en netbutik. Du kan evt. gå ind i en almindelig butik først og kigge på den vare, du overvejer at købe.

www.wanna-save.dk (mobiltelefoner)

www.elbutik.dk

www.billigvvs.dk

www.bestpriceeu.com (find de billigste varer i EU)

prisguide.yahoo.dk (Yahoos prisguide til mange forskellige varer)

Bøger

Mange bogfans har en indbygget modstand mod internettet, fordi de hellere vil læse på papir end på en skærm. Men faktisk giver nettet mulighed for både at finde inspiration til nye bøger og bagefter købe bøgerne til en brøkdel af prisen. På de store bogsider som eksempelvis amazon.com kan du søge på en bestemt bog og herefter se både titler af samme forfatter og få en liste over bøger, som andre købere af bogen også har købt. For den rigtig nysgerrige er det også muligt at gennemse mere end en halv million titler fra cirka 75 skandinaviske antikvariater.

www.amazon.com

www.antikvariatnet.dk

www.gads-forlag.dk

www.arnoldbusck.dk

www.studieboeger.dk (billige bøger til studerende)

Software

Ikke-fysiske varer som computerprogrammer kan leveres med det samme direkte over nettet. Det er derfor både lettere og hurtigere at købe et computerprogram på nettet, så du undgår turen ned til computerforretningen. De fleste computerprogrammer kan desuden hentes i en såkaldt sharewareversion, så du kan prøve programmet inden du køber det. På nettet kan du også læse meget mere om programmet end bag på æsken i en computerforretning. En god genvej til køb af software er Tucows.

www.tucows.com